

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023 - 2027

**proponowane rozwiązania w zakresie wsparcia powierzchniowego
dla rolnictwa ekologicznego
ekoschemat – Rolnictwo ekologiczne**

*Departament Płatności Obszarowych, Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
5 lutego 2021 r.*

Cel działania

Celem interwencji jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników, którzy podejmują się utrzymać lub przejść na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w prawodawstwie unijnym i krajowym.

Rolnictwo ekologiczne to prowadzenie produkcji rolniczej w sposób łączący: najkorzystniejsze dla środowiska praktyki, ochronę zasobów naturalnych, wysoki stopień różnorodności biologicznej, stosowanie wysokich standardów dotyczących dobrostanu zwierząt. Oferuje ono konsumentom wyroby wytwarzane przy użyciu substancji naturalnych i naturalnych procesów.

Beneficjent

Rolnik objęty nadzorem jednostki certyfikującej w ramach systemu kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym, posiadający ważny certyfikat wydany przez upoważnioną jednostkę certyfikującą, zgodnie z unijnymi i krajowymi przepisami o rolnictwie ekologicznym.

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Pakiety i warianty działania

- **Uprawy rolnicze** - Pakiet 1. (w konwersji) Pakiet 7. (po konwersji)
- **Uprawy warzywne** - Pakiet 2. (w konwersji) Pakiet 8. (po konwersji)
- **Uprawy zielarskie** - Pakiet 3. (w konwersji) Pakiet 9. (po konwersji)
- **Uprawy sadownicze (podstawowe)** - Wariant 4.1.1. (w konwersji) Wariant 10.1.1. (po konwersji)
- **Uprawy sadownicze (jagodowe)** - Wariant 4.1.2. (w konwersji) Wariant 10.1.2. (po konwersji)
- **Uprawy sadownicze (ekstensywne)** - Wariant 4.2. (w konwersji) Wariant 10.2. (po konwersji)
- **Uprawy paszowe na gruntach ornych** - Pakiet 5. (w konwersji) Pakiet 11. (po konwersji)
- **Trwałe użytki zielone** - Pakiet 6. (w konwersji) Pakiet 12. (po konwersji)

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Główne wymagania

- **Wytworzenie produktu rolnictwa ekologicznego z każdej działki rolnej lub z każdej uprawy, jeżeli na działce rolnej jest uprawiana uprawa wielogatunkowa.**
- **Odpowiednie przeznaczenie:**
 - co najmniej 30% zbioru z każdej z upraw – do przetwórstwa, do sprzedaży lub do przekazania do innych gospodarstw (dotyczy upraw rolniczych, upraw warzywnych, upraw zielarskich i upraw sadowniczych)
 - zbioru (100%) – do skarmiania zwierząt, do sprzedaży lub do przekazania do innych gospodarstw (dotyczy upraw paszowych i TUZ).
- **Posiadanie zwierząt w minimalnej obsadzie 0,5 DJP/ha (dotyczy upraw paszowych i TUZ).**

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Główne wymagania

- **Posiadanie minimalnej obsady drzew i krzewów** (dotyczy upraw sadowniczych podstawowych, jagodowych i ekstensywnych).
- **Wykorzystanie materiału nasadzeniowego odpowiedniej jakości**, tj. materiału szkółkarskiego kategorii elitarny lub kategorii kwalifikowany lub materiału szkółkarskiego CAC (dotyczy nowonasadzonych (nieowocujących) upraw sadowniczych podstawowych, jagodowych i ekstensywnych).

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Wprowadzone uproszczenia

Kampania naboru wniosków 2016 r.

- Możliwość prowadzenia uprawy roślin na nawóz zielony w ramach P. 5. i 11. (uprawy paszowe na gruntach ornym) bez konieczności spełniania warunku posiadania zwierząt.

Kampania naboru wniosków 2017 r.

- Objęcie wsparciem również nowonasadzonych upraw sadowniczych.
- Przeniesienie niektórych gatunków roślin (tj. agrest (porzeczka agrest), borówka wysoka i średnia, jeżyna i porzeczka) z podstawowych upraw sadowniczych do upraw jagodowych, co umożliwia zarówno zmianę miejsca ich uprawy, jak i zmianę uprawianej rośliny.
- Możliwość podjęcia zobowiązania ekologicznego innego rodzaju w okresie trwania już realizowanego zobowiązania.

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Wprowadzone uproszczenia

Kampania naboru wniosków 2018 r.

- Możliwość podjęcia zobowiązania ekologicznego tego samego rodzaju w okresie trwania już realizowanego zobowiązania.
- Przyznawanie płatności ekologicznej w ramach P. 5. i 11. (uprawy paszowe na gruntach ornych) do takiej powierzchni do jakiej „starcza” rolnikowi posiadanych zwierząt.
- Złagodzenie podejścia (w wyniku zmiany interpretacji Komisji Europejskiej) w odniesieniu do tzw. „sankcji wstecznych”. Sankcje te są uzależnione od wpływu danego uchybienia na dotychczas osiągnięty lub zamierzony w perspektywie zobowiązania wieloletniego – efekt środowiskowy.

Kampania naboru wniosków 2019 r.

- Możliwość deklarowania we wniosku uprawy wielogatunkowej w ramach pakietów/wariantów (dotychczas było to możliwe tylko dla upraw sadowniczych).
- Zwiększenie stawek (do pełnej wysokości) w ramach: P. 1. i 7. (uprawy rolnicze), P. 5. i 11. (uprawy paszowe) oraz P. 6. i 12. (TUZ).

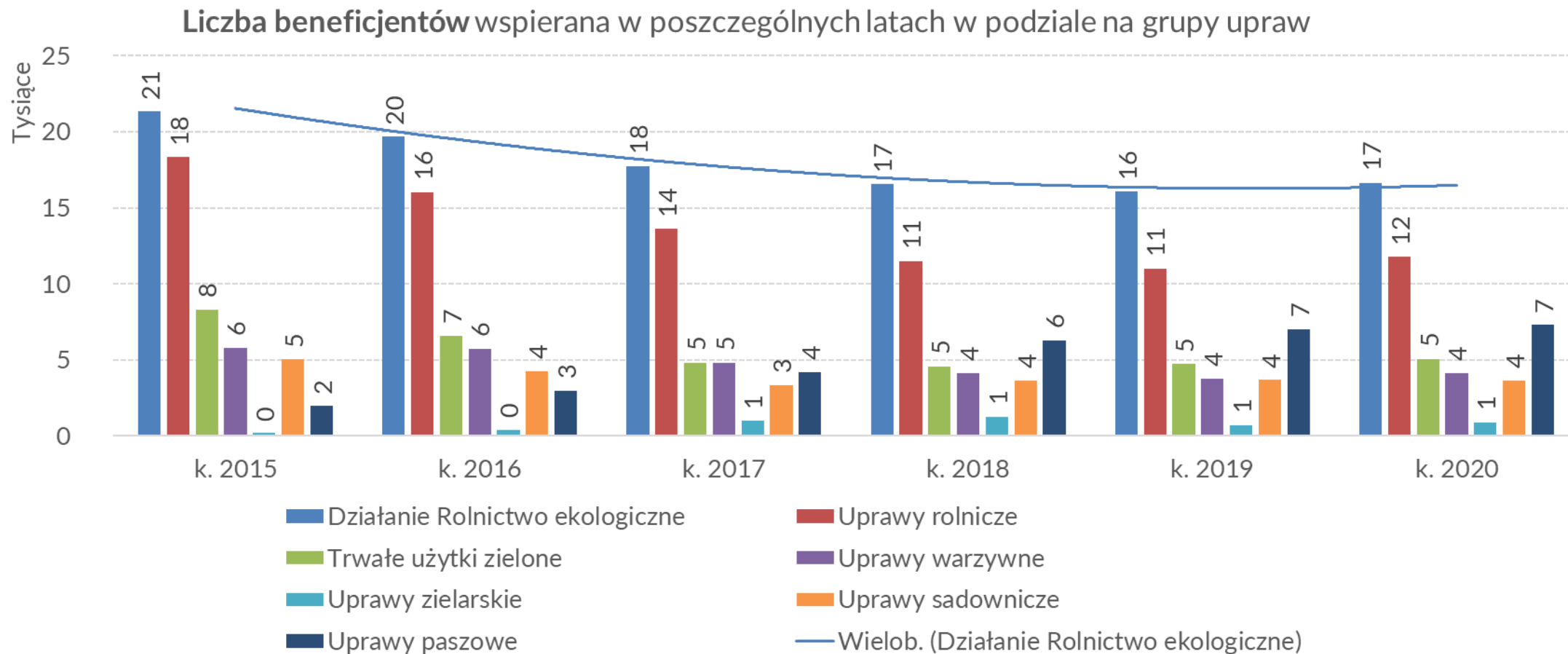
Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Liczba beneficjentów oraz powierzchnia [ha] wspierana z budżetu działania Rolnictwo ekologiczne w latach 2015-2020 w podziale na grupy upraw

Liczba beneficjentów						
Wyszczególnienie	kampania 2015	kampania 2016	kampania. 2017	kampania 2018	kampania 2019	kampania 2020
Działanie Rolnictwo ekologiczne	21 324	19 679	17 746	16 557	16 056	16 658
Uprawy rolnicze	18 320	16 035	13 618	11 494	10 997	11 783
Trwałe użytki zielone	8 307	6 590	4 812	4 583	4 716	5 061
Uprawy warzywne	5 806	5 713	4 809	4 134	3 759	4 152
Uprawy zielarskie	183	387	979	1 257	689	895
Uprawy sadownicze	5 031	4 248	3 355	3 640	3 669	3 646
Uprawy paszowe	1 962	2 976	4 216	6 298	7 025	7 288
Powierzchnia [ha]						
Wyszczególnienie	kampania 2015	kampania 2016	kampania 2017	kampania 2018	kampania 2019	kampania 2020
Działanie Rolnictwo ekologiczne	431 343	387 657	357 078	357 968	364 721	404 441
Uprawy rolnicze	293 755	240 795	206 850	180 246	197 157	226 148
Trwałe użytki zielone	48 207	40 097	32 296	30 600	31 848	33 356
Uprawy warzywne	31 144	41 384	26 869	20 689	17 394	21 578
Uprawy zielarskie	1 262	5 706	20 722	28 758	13 769	15 298
Uprawy sadownicze	30 980	21 155	14 469	16 418	18 190	18 636
Uprawy paszowe	25 995	38 519	55 872	81 257	86 362	89 424

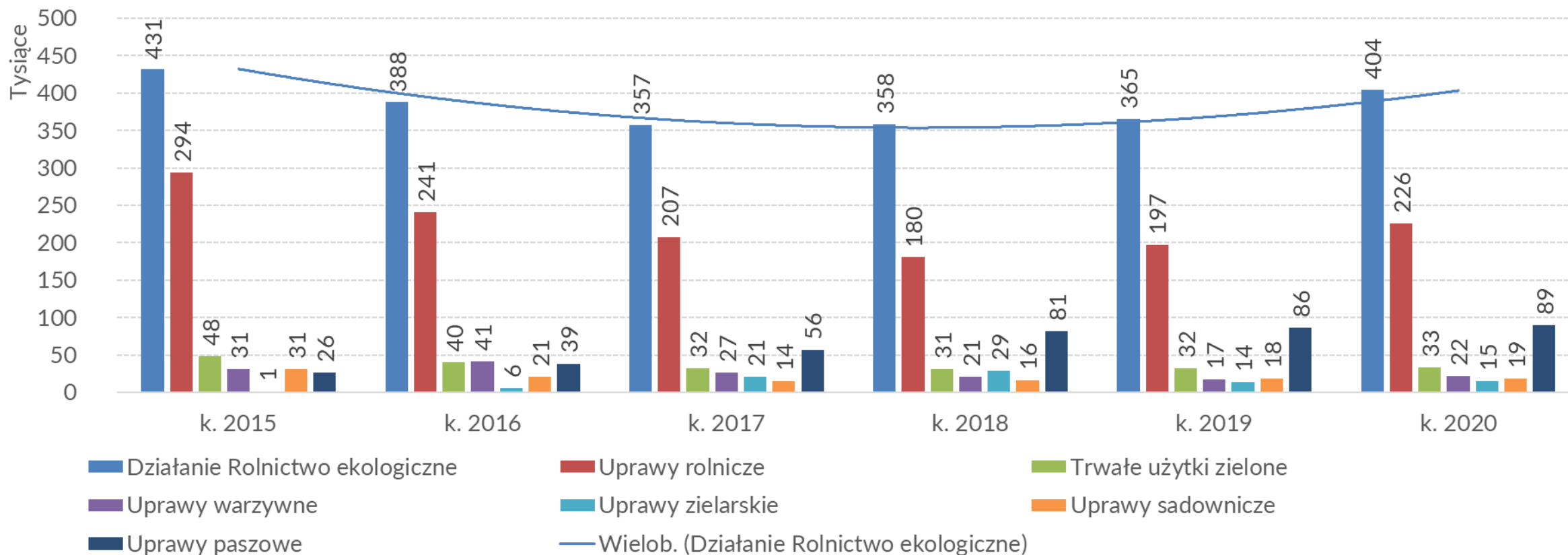
Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Powierzchnia [ha] wspierana w poszczególnych latach w podziale na grupy upraw

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Ze względu na przeciągające się na forum unijnym prace dotyczące przepisów w zakresie wsparcia dla rolnictwa w nowej perspektywie finansowej (tj. m.in. przepisów dotyczących tworzenia Planu Strategicznego WPR) KE zaproponowała zastosowanie okresu przejściowego, który będzie obejmował lata 2021-2022.

Zmiany dotyczące działania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 w okresie przejściowym

- Zobowiązania ekologiczne podejmowane w latach 2021-2022 będą **trwały 3-lata**, a nie jak dotychczas 5-lat.
- **Podwyższenie stawek** płatności dla wszystkich pakietów i wariantów działania.

Działanie Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020

Pakiety rolnictwa ekologicznego	Warianty rolnictwa ekologicznego	Aktualne stawki płatności (zł/ha)	Stawki płatności od 2021 r. (zł/ha)	Zmiana stawek płatności	
				Kwotowo (zł/ha)	Procentowo
Pakiet 1. Uprawy rolnicze w okresie konwersji		1 137	1 475	338	29,7%
Pakiet 2. Uprawy warzywne w okresie konwersji		1 557	2 249	692	44,4%
Pakiet 3. Uprawy zielarskie w okresie konwersji		1 325	1 673	348	26,3%
Pakiet 4. Uprawy sadownicze w okresie konwersji	4.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji	1 882	2 591	709	37,7%
	4.1.2. Uprawy jagodowe w okresie konwersji	1 882	2 239	357	19,0%
	4.2. Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji	790	1 025	235	29,7%
Pakiet 5. Uprawy paszowe na gruntach ornych w okresie konwersji		926	1 100	174	18,8%
Pakiet 6. Trwałe użytki zielone w okresie konwersji		535	631	96	17,9%
Pakiet 7. Uprawy rolnicze po okresie konwersji		932	1 190	258	27,7%
Pakiet 8. Uprawy warzywne po okresie konwersji		1 310	1 446	136	10,4%
Pakiet 9. Uprawy zielarskie po okresie konwersji		1 325	1 673	348	26,3%
Pakiet 10. Uprawy sadownicze po okresie konwersji	10.1.1. Podstawowe uprawy sadownicze po okresie konwersji	1 501	1 756	255	17,0%
	10.1.2. Uprawy jagodowe po okresie konwersji	1 501	1 960	459	30,6%
	10.2. Ekstensywne uprawy sadownicze po okresie konwersji	660	1 025	365	55,3%
Pakiet 11. Uprawy paszowe na gruntach ornych po okresie konwersji		658	764	106	16,1%
Pakiet 12. Trwałe użytki zielone po okresie konwersji		535	631	96	17,9%
			ŚREDNIO	311	26,6%

Zielony Ład (Green Deal)

Strategia na rzecz Bioróżnorodności

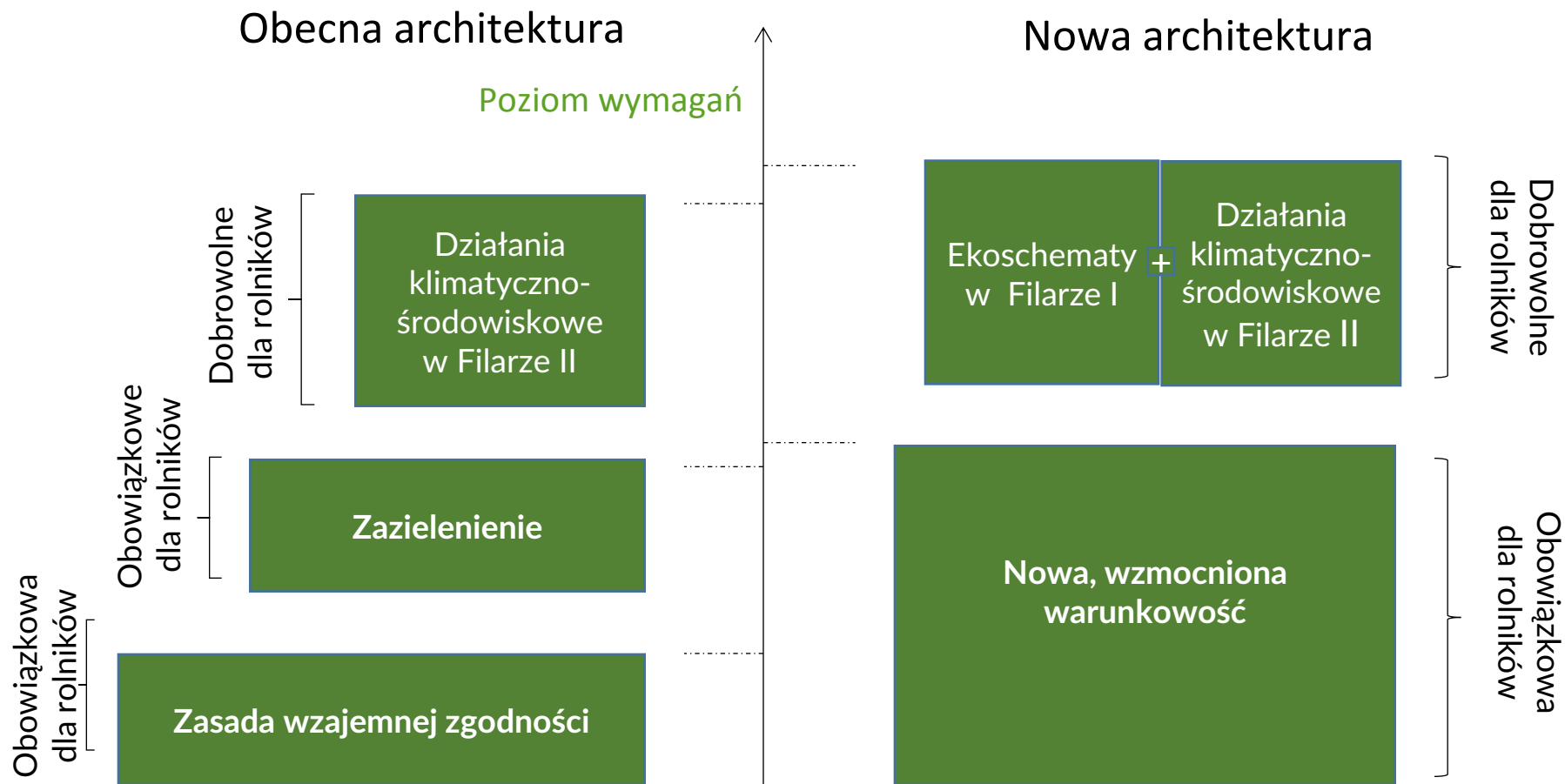
Strategia Od Pola do Stołu (Farm to Fork)

Cele to m. in.

- ograniczenie stosowania pestycydów o 50% i ryzyka związanego z ich stosowaniem,
- ograniczenie stosowania nawozów o co najmniej 20%,
- ograniczenie sprzedaży środków przeciwdrobnoustrojowych stosowanych w hodowli zwierząt gospodarskich i akwakulturze o 50% oraz
- prowadzenie produkcji ekologicznej na co najmniej 25% powierzchni wszystkich użytków rolnych UE i znaczny wzrost akwakultury.

Zielona architektura przyszłej WPR

Warunki / wymogi szczegółowe

- Prowadzenie produkcji rolnej, zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o rolnictwie ekologicznym i rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 i posiadanie ważnego certyfikatu wydanego przez upoważnioną jednostkę certyfikującą, zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi o rolnictwie ekologicznym.
- **Posiadanie zwierząt** w przypadku ubiegania się o płatności do trwałych użytków zielonych oraz niektórych upraw paszowych na gruntach ornych.
- **Odpowiednie przeznaczenie zbioru** (m. in. do przetwórstwa, sprzedaży, przekazania do innych gospodarstw, żywienia zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie).
- Zachowanie trwałych użytków zielonych i elementów krajobrazu nieużytkowanych rolniczo stanowiących ostoje przyrody.

Wymogi szczegółowe w przypadku podstawowych upraw sadowniczych, ekstensywnych upraw sadowniczych oraz upraw jagodowych:

- Utrzymanie **minimalnej obsady** dla poszczególnych gatunków roślin z tolerancją do 10%.
- Obowiązek utrzymania minimalnej obsady drzew owocowych (wskazanej w przepisach krajowych) **przez 2 lata po zakończeniu** okresu zobowiązania.
- Coroczne wykonywanie na plantacji zabiegów uprawowych i pielęgnacyjnych.
- Uprawa gatunków w okresie owocowania, a w przypadku upraw niebędących jeszcze w okresie owocowania - potwierdzenie, że do założenia tych upraw wykorzystano materiał nasadzeniowy odpowiedniej jakości.

Wysokość wsparcia

Płatność roczna – określona na podstawie poniesionych kosztów i utraconych dochodów związanych z realizacją wymogów określonych dla interwencji.

Płatność jest przyznawana do **powierzchni** (ha).

Płatność do powierzchni upraw **w okresie konwersji** - do **3 lat** realizacji zobowiązania.

Płatność do powierzchni upraw **po okresie konwersji** - do **5 lat** realizacji zobowiązania.

Stawki płatności w zależności od grupy upraw i okresu konwersji/po konwersji – od **1 250 zł do 3 000 zł**.

Płatność jest przyznawana do gatunków roślin określonych na poziomie przepisów krajowych.

Zobowiązanie ekologiczne w ramach upraw na gruntach ornych:

- Uprawy rolnicze w okresie konwersji / po okresie konwersji;
- Uprawy warzywne w okresie konwersji / po okresie konwersji;
- Uprawy zielarskie w okresie konwersji / po okresie konwersji;
- Uprawy jagodowe w okresie konwersji / po okresie konwersji;

Zobowiązanie ekologiczne w ramach upraw sadowniczych:

- Podstawowe uprawy sadownicze w okresie konwersji / po okresie konwersji;
- Ekstensywne uprawy sadownicze w okresie konwersji / po okresie konwersji;

Zobowiązanie w ramach trwałych użytków zielonych oraz wybranych upraw paszowych na gruntach ornych:

- Trwałe użytki zielone oraz uprawy paszowe na gruntach ornych (wybrane) w okresie konwersji / po okresie konwersji.

Nowa perspektywa – zmiany w stosunku do wsparcia dla rolnictwa ekologicznego w ramach PROW 2014-2020

- 1. Pakiet „tuzowo – paszowy”** - połączenie dotychczasowych Pakietów 5./11. (uprawy paszowe na gruntach ornych) z Pakietami 6./12. (TUZ).
- 2. Dodatkowa premia „zwierzęca”** – powiększenie płatności ekologicznej do powierzchni upraw o premię za prowadzenie gospodarstwa w sposób zrównoważony.
- 3. Małe gospodarstwa ekologiczne (do 10 ha)** – płatność ekologiczna w formie płatności ryczałtowej
- 4. Rekalkulacja stawek płatności** – stawki płatności dla interwencji przewidzianej w nowej perspektywie finansowej zostały ustalone w oparciu o dane ekonomiczne z lat 2016-2018. Przewiduje się, że stawki płatności będą wyższe od stawek płatności w ramach działania Rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020, które i tak zostaną od 2021 r. podwyższone.

1. Pakiet „tuzowo - paszowy”

- **Połączenie** dotychczasowych Pakietów 5./11. (uprawy paszowe na gruntach ornych) z Pakietami 6./12. (TUZ).
- Utrzymanie warunku minimalnej obsady zwierząt - obecnie: **0,5 DJP/ha**.
- Płatność w ramach pakietu byłaby wypłacana do takiej powierzchni do jakiej „wystarczy” rolnikowi DJP.
- Uwzględnienie w kalkulacji stawek płatności dla tego pakietu kosztów prowadzenia produkcji zwierzęcej.

2. Dodatkowa premia „zwierzęca” – płatność do ha

W przypadku gospodarstw ze zrównoważoną produkcją roślinną i zwierzęcą płatność ekologiczna do powierzchni upraw może być powiększona o premię za prowadzenie gospodarstwa w sposób zrównoważony (tzw. premia zwierzęca).

Premia wypłacana do każdego ha użytków rolnych zadeklarowanych do płatności na którym jest prowadzona produkcja ekologiczna.

Warunek – zapewnienie obsady zwierząt do wszystkich ha UR (również do powierzchni, do której rolnik nie będzie ubiegał się o płatności) **od 0,5 DJP/ha do 1,5 DJP/ha.**

3 . Małe gospodarstwa ekologiczne (do 10 ha)

W celu uproszczenia wnioskowania o wsparcie i realizacji zobowiązań przez rolników, małe gospodarstwa ekologiczne (do 10 ha), zamiast płatności dla poszczególnych rodzajów upraw, mogą otrzymać płatność uproszczoną w jednakowej wysokości do każdego ha użytków rolnych (niezależnie od rodzaju uprawy prowadzonej na danej powierzchni).

Bez deklaruwania upraw / wariantów / pakietów, z wyj. TUZ'ow i traw na GO oraz bez podziału na grunty w okresie/po okresie konwersji.

Podstawowa stawka płatności – jako średnia ważona stawek płatności dla poszczególnych pakietów z uwzględnieniem struktury upraw w gospodarstwach ekologicznych do 10 ha.

Dodatkowo rolnik będzie mógł ubiegać się o przyznanie premii „zwierzęcej” (do gruntów zadeklarowanych do płatności), o ile posiada obsadę zwierząt na poziomie od 0,5 DJP/ha do 1,5 DJP/ha na każdy ha UR (również do powierzchni, do której rolnik nie będzie ubiegał się o płatności).

**Proszę o przestanie opinii i propozycji
do dnia 15.02.2021 r.
przez stronę:**

www.gov.pl/web/wprpo2020/konsultacje-spoeczne-planu-strategicznego-dla-wpr

(na dole tej strony internetowej jest formularz do zgłaszania propozycji zmian)